

EMD-bulletin

– nytt fra menneskerettsdomstolen i Strasbourg

Nr. 12 År 2015 Dato 15. desember Utgiver Norsk senter for menneskerettigheter

I november ble det avsagt én kategori 1-avgjørelse, mot Frankrike. Det ble ikke avsagt noen avgjørelser mot Norge i november.

Månedens utvalgte: **Couderc and Hachette Filipacchi Associés v. France**

Date: 10/11/2015 **Application no.:** 40454/07

Articles: 8; 8-1; 10; 10-1; 10-2; 41

Conclusion: Violation of Article 10 – Freedom of expression –{General} (Article 10-1 – Freedom of expression); Damage – claim dismissed (Article 41 – Non-pecuniary damage Pecuniary damage Just satisfaction)

Fakta:

Klagerne er en fransk statsborger og et fransk selskap, henholdsvis redaktøren og forlaget til et ukeblad. Bladet publiserte i mai 2005 en artikkel som omhandlet Prins Albert av Monaco og hans påståtte hemmelige barn. Et lite bilde på forsiden viste prinsen med barnet i armene sine, og artikkelen bestod av et intervju med barnets mor, som hevdet at prinsen var barnets far. Artikkelen var illustrert med fotografier. Prinsen saksøkte klagerne med krav om erstatning under henvisning til EMK artikkel 8 samt en bestemmelse om retten til privatliv i den nasjonale sivillovboken.

I juni 2005 dømte førsteinstansdomstolen klagerne til å betale erstatning til prinsen for ikke-økonomisk skade, og dommen ble opprettholdt av ankedomstolen i dom av november samme år. Klagerne ble pålagt å publisere en notis om dommens utfall på ukebladets forside. Klagernes videre anke til kassasjonsdomstolen ble avvist i dom av februar 2007. Prinsen anerkjente farskapet offentlig i juli 2005.

Klagerne brakte saken inn for Domstolen og i dom av 12. juni 2014 [no. [40454/07](#)] konkluderte kammeret med krenkelse av artikkel 10. Saken ble 13. oktober 2014 besluttet henvist til avgjørelse i storkammer etter anmodning fra staten.

Tredjepartsintervensjon fra Monaco og organisasjonen Media Legal Defense Initiative.

Anførsler:

Klagerne anførte at domfellelsen utgjorde en krenkelse av yrings- og informasjonsfriheten etter artikkel 10.

Staten imøtegikk klagerne anførsler.

Norsk senter for menneskerettigheter

Redaktør **Kjetil Mujezinović Larsen**

Kompilasjon og redaksjonsassistent **Berit Bye Rinnan**

Kontakt & abonnement c.b.astруп@nchr.uio.no

Domstolens vurderinger:

Domstolen bemerket innledningsvis at det var enighet mellom partene om at domfellelsen av klagerne utgjorde et inngrep i deres ytringsfrihet. Det var videre ikke omtvistet at inngrepet var foreskrevet i lov og hadde sin bakgrunn i et saklig formål, nemlig beskyttelse av andres rettigheter.

Den sentrale problemstillingen for Domstolen var om inngrepet kunne anses nødvendig i et demokratisk samfunn. Under henvisning til tidligere praksis uttalte Domstolen at det må gjennomføres en avveining mellom retten til ytringsfriheten og retten til respekt for privatlivet. Når det gjelder denne grensdragningen har nasjonale domstoler en viss skjønnsmargin. Domstolen uttalte videre at rettspraksis i saker om konflikt mellom disse to rettighetene viste til en rekke vurderingskriterier. De oppstilte kriteriene var om det var tale om et bidrag til en debatt av offentlig interesse, personens offentlige status, informasjonens tema, tidligere opptreden fra den involverte personen, måten informasjonen ble innhentet på og informasjonens sannferdighet, innhold, form og konsekvenser av offentliggjøringen, og alvorlighetsgraden av de ilagte sanksjonene. I vurderingen av ukebladartikkelen uttalte Domstolen at selv om en fødsel er av intim art betyr ikke dette at den befinner seg utelukkende i den private sfære. Fødsel foranlediger eksempelvis utferdigelse av offentlige dokumenter og etableringen av et rettslig foreldre-barn-forhold. Domstolen påpekte

at informasjonen i artikkelen potensielt kunne ha politisk interesse, blant annet knyttet til spørsmål om arverekken til tronen. Domstolen fant med dette at artikkelen var ment som et bidrag til en debatt om et tema av offentlig interesse. Domstolen konstaterte videre at hensynet til privatlivet blant politikere, statsledere eller andre offentlige personer som enten i kraft av sin stilling eller sine handlinger har søkt offentligheten må vurderes annerledes enn vernet som gjelder overfor privatpersoner. Domstolen konstaterte imidlertid at en offentlig person ikke mister retten til respekt

Har du kommentarer eller spørsmål? Send mail til: c.b.astrup@nchr.uio.no

for sitt privatliv selv om vedkommende tidligere har uttalt seg til eller samarbeidet med pressen. Domstolen trakk videre frem betydningen av artikkelens sannhetsverdi, som heller ikke var bestridt av prinsen. Til artikkelens utforming uttalte Domstolen at den var skrevet i intervjuform, at den var veloverveid og lite sensasjonspreget. Det var enkelt for en leser å skille mellom

faktaopplysninger på den ene siden og intervjuobjektets oppfatninger og følelser på den andre siden. Domstolen bemerket at selv om bildene av prinsen isolert sett tilhørte den private sfære under henvisning til artikkel 8, var ikke bildenes forbindelse til artikkelen vilkårlig eller kunstig. Bildene

§ Article 10 – Freedom of expression

1. Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. This article shall not prevent States from requiring the licensing of broadcasting, television or cinema enterprises.

2. The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.

tilførte saken og kvinnens forklaring troverdighet. Bildene kunne heller ikke sies å være injurierende for prinsens anseelse. Avslutningsvis påpekte domstolen at alle urettmessige begrensninger av ytringsfriheten medfører risiko for hindringer av den fremtidige mediedekningen av lignende spørsmål. Domstolen fant etter dette at nasjonale myndigheter overskred sin skjønnsmargin og at de sanksjonene klagerne ble pålagt ikke stod i et rimelig forhold til formålet om å beskytte prinsens privatliv. En enstemmig Domstol konkluderte med krenkelse av artikkel 10.

Norsk sammendrag på Lovdata.no

+ Nyttige lenker

- [Hudoc: EMDs database over egne avgjørelser](#)
- [Lovdata: EMD-sammendrag på norsk](#)
- [Informasjon om klage til EMD](#)
- [Norsk senter for menneskerettigheters EMK-sider](#)
- [Norsk senter for menneskerettigheters bibliotek](#)
- [EMD-bulletins internettsider](#)

Andre kategori 1-avgjørelser fra EMD: November

Det ble ikke avsagt flere kategori 1-avgjørelser i november.

Avgjørelser mot Norge: November

Det ble ikke avsagt noen avgjørelser mot Norge i november.

*

*

*